ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสหกรณ์
จังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม 2569

1. ข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด

1.1 พื้นที่ของจังหวัด ทั้งหมด 6,214,064 ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม 3,387,071 ไร่ (54.51% ของพื้นที่ทั้งหมด) เป็นพื้นที่ปลูกข้าว 222,001 ไร่ พืชไร่ 274 ไร่ พืชสวน 2,882,684 ไร่ สวนผัก ไม้ดอก/ไม้ประดับ 12,417 ไร่ และเนื้อที่ประโยชน์ทางการเกษตรอื่น ๆ 269,695 ไร่ โดยมีพื้นที่เกษตรกรรมในเขตชลประทาน 719,313 ไร่ และพื้นที่เกษตรกรรมนอกเขตชลประทาน 2,667,628 ไร่

1.2 สถานการณ์ด้านทรัพยากรการผลิตและแนวโน้ม

1) ปริมาณน้ำภาพรวมจังหวัด 8,865 ล้าน ลบ.ม./ปี

2) ปริมาณน้ำฝนสะสม ตั้งแต่เดือนมกราคม 2569 ถึงปัจจุบัน เฉลี่ยสะสม 1,306.70 มม.

3) ความต้องการใช้น้ำของจังหวัดจำแนก 4 ด้าน

- อุปโภคบริโภค 18.26 ล้าน.ลบ.ม.
- ระบบนิเวศ 113.82 ล้าน.ลบ.ม.
- เกษตรกรรม 388.07 ล้าน.ลบ.ม.
- อุตสาหกรรม 0.06 ล้าน.ลบ.ม.

4) การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic)

- พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม และพื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม ของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 1 พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม และพื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม ของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	ชั้นความเหมาะสม (ไร่)			รวมพื้นที่ (ไร่)	ชั้นความไม่เหมาะสม (ไร่)
	S1	S2	S3		N
ข้าว	256,956.29	7,696.41	6,286.67	270,939.37	778.21
ปาล์มน้ำมัน	323,326.90	297,813.26	157,749.88	778,890.04	21,023.22
ยางพารา	789,650.87	347,366.30	170,970.14	1,308,987.31	92,527.66
ทุเรียน	3,282.72	140,764.71	7,660.51	151,707.94	7,264.92
มังคุด	670.89	67,216.77	97,476.62	165,364.28	3,695.55

ที่มา: https://agrimap-online.ldd.go.th/map (สืบค้นข้อมูล ณ เดือนตุลาคม 2569)

1.3 ขนาดเศรษฐกิจของจังหวัด (GPP)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2567 มีมูลค่า 201,036 ล้านบาท ประกอบด้วยภาคเกษตร มูลค่า 61,558 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 30.6 และนอกภาคเกษตร มูลค่า 139,478 ล้านบาท จำนวนประชากร 1,530,435 คน 624,899 ครัวเรือน เป็นภาคการเกษตร 179,313 ครัวเรือน และเป็นแรงงานภาคเกษตรกร 401,437 คน

1.4 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ปี พ.ศ. 2569 จำนวน 9 ชนิด รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด ปี พ.ศ. 2569

ลำดับ	ชนิดพืช	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)		ปริมาณผลผลิต (ตัน)	ผลผลิต/ไร่	หน่วย	ราคา/หน่วย (บาท)	มูลค่า (บาท)
			เพาะปลูก	เก็บเกี่ยว/ให้ผลผลิต					
1	ยางพารา	78,706	1,800,441	1,739,384	390,719	226	กก.	77.63	30,331,515,970
2	ปาล์มน้ำมัน	54,612	777,889	722,410	2,519,766	3,488	กก.	7.81	19,679,372,460
3	ทุเรียน	27,740	137,283	94,841	124,263	1,310	กก.	87.86	10,917,747,180
4	มังคุด	26,389	98,432	94,049	49,091	522	กก.	16.50	810,001,500
5	ข้าวนาปี (2568/2569) กข 41, กข 79, เล็บนก, สังข์หยด	3,139	126,779	122,444	59,582	487	กก.	7,500	446,865,000

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8

1.5 สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ปี พ.ศ. 2569 จำนวน 10 ชนิด แบ่งออกเป็นสินค้าปศุสัตว์ จำนวน 6 ชนิด (ตารางที่ 3) และสินค้าประมง จำนวน 4 ชนิด (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 3 สินค้าปศุสัตว์ที่สำคัญ ปี พ.ศ. 2569

ลำดับ	ชนิด	เกษตรกร (ราย)	ปริมาณผลผลิต		ราคา/หน่วย (บาท)	มูลค่า (บาท)
			จำนวน	หน่วย		
1	ไก่พื้นเมือง	59,683	2,218,265	ตัว	204	452,526,060
2	ไก่เนื้อ	573	2,372,077	ตัว	87	206,370,699
3	ไก่ไข่	4,134	709,067	ตัว	4.01 (ฟอง)	568,671,734
4	สุกร	3,520	283,236	ตัว	1,500	424,854,000
5	โคเนื้อ	36,409	181,709	ตัว	15,000	2,725,635,000
6	เป็ดไข่	2,686	309,631	ตัว	4.67 (ฟอง)	289,195,354

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 4 สินค้าประมงที่สำคัญ ปี พ.ศ. 2569

ลำดับ	ชนิด	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่เพาะเลี้ยง		ปริมาณผลผลิต		ราคา/หน่วย (บาท)	มูลค่า (บาท)
			บ่อ/กระชัง	ไร่	จำนวน	หน่วย		
1	กุ้งทะเล	2,543	3,894	18,615.18	19,000	ตัน	170	3,230,000,000
2	ปูทะเล	1,381	2,295	4,344.60	750	ตัน	380	285,000,000
3	ปลาน้ำจืด	3,355	8,562	4,567.50	600	ตัน	60	360,000,000
4	กุ้งน้ำจืด	34	47	65.13	15	ตัน	300	4,500,000

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช

1.6 สินค้าเด่น/สินค้า GI ของจังหวัด จำนวน 2 สินค้า แบ่งออกเป็น สินค้าเด่น จำนวน 1 สินค้า และสินค้า GI จำนวน 2 สินค้า ดังนี้

1.6.1 สินค้าเด่นของจังหวัด จำนวน 1 สินค้า ดังนี้

- มังคุด ลักษณะเด่น ผลทรงกลมใหญ่ ก้นรี เปลือกหนา ผิวสีม่วงอมชมพู ขั้วผลมีกลีบสีเขียว เนื้อขาวบริสุทธิ์ราวปุยเมฆ เมล็ดเล็กและน้อย มีรสชาติหวานอมเปรี้ยวกลมกล่อม เอกลักษณ์เฉพาะของมังคุดใต้ นอกจากนี้ยังมีมังคุดโบราณ ซึ่งมีต้นมังคุดโบราณอายุหลายร้อยปีในอำเภอลานสกา ซึ่งให้ผลผลิตดกและผิวเปลือกบาง พื้นที่ปลูก จำนวน 21 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช พระพรหม ลานสกา พรหมคีรี ท่าศาลา สิชล ขนอม นบพิตำ พิปูน ฉวาง ช้างกลาง นาบอน ถ้ำพรรณรา ทุ่งใหญ่ บางขัน ทุ่งสง ร่อนพิบูลย์ จุฬาภรณ์ ชะอวด เชียรใหญ่ และอำเภอหัวไทร จำนวนเกษตรกร 26,389 ราย 98,432 ไร่ ผลผลิต 49,091 ตัน

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8

1.6.2 สินค้า GI ของจังหวัด จำนวน 2 สินค้า ดังนี้

1) ส้มโอทับทิมสยามปากพนัง (เลขทะเบียน เล่มที่ 13 เลขที่ประกาศ 51) ลักษณะเด่น เป็นส้มโอพันธุ์ทับทิมสยาม มีรสชาติหวานนุ่ม สีของเนื้อสีชมพูเข้มคล้ายสีทับทิมจนถึงสีแดง ผิวผลนิ่มดังกำมะหยี่ ซึ่งปลูกในพื้นที่ อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เกษตรกร 41 ราย จำนวน 69 แปลง 459 ไร่ ผลผลิต 12,031.50 ตัน/ปี

2) มังคุดเขาคีรีวง (เลขทะเบียน สช 64100164) ลักษณะเด่น เป็นมังคุดพันธุ์พื้นเมือง ลักษณะผลกลมใหญ่ กันรี เปลือกหนา ผิวมันวาวสีชมพูถึงสีแดง หรือสีม่วงอมชมพู มีนวลแป้งเคลือบผิว ขั้วและกลีบขั้ว สีเขียวสด เนื้อสีขาว หนานุ่ม ฉ่ำน้ำ มีรสชาติเปรี้ยวอมหวาน ปลูกในเขตเทือกเขาหลวง ที่ระดับความสูงจากระดับน้ำทะเล 100 - 900 เมตร ในเขตพื้นที่ทั้งหมดของตำบลกำโลน ตำบลท่าดี และตำบลเขาแก้ว อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช เกษตรกร 86 ราย จำนวน 119 แปลง 925 ไร่ ผลผลิต 93.2 ตัน/ปี
ที่มา: สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.7 สินค้า OTOP 10 อันดับแรกของจังหวัด

1) เครื่องถมเมืองนคร (กำไลถมเงิน/ถมทอง) : งานหัตถกรรมโบราณขึ้นชื่อ มีลวดลายประณีต และเป็นเอกลักษณ์ของเมืองนครฯ

2) ผลิตภัณฑ์ย่านลิเภา (เช่น กระเป๋าทรง 8 เหลี่ยม, กระเป๋าทรงรี) : งานจักสานจากเถาวัลย์ย่านลิเภา ถักทอละเอียด แข็งแรง และเป็นสินค้าขายดีระดับประเทศ

3) ผลิตภัณฑ์จากกระจูด (กระเป๋า, ตะกร้า, ของใช้ในครัวเรือน) : สินค้าหัตถกรรมจากต้นกระจูดที่แปรรูปเป็นดีไซน์ร่วมสมัย ใช้งานได้จริง

4) แกงไตปลาคั่วแห้ง/แกงไตปลาสำเร็จรูป : อาหารแปรรูปขึ้นชื่อของภาคใต้ รสชาติเข้มข้น

5) กะปิเสาเภา : กะปิคุณภาพดีจากอำเภอปากพนัง ผลิตจากกุ้งเคยแท้ มีรสชาติกลมกล่อมไม่เค็มโดด

6) ผ้ายกเมืองนคร และผ้ามัดย้อม : ผ้าทอพื้นเมืองที่มีลวดลายวิจิตรบรรจง และสีสันธรรมชาติจากชุมชน

7) รูปหนังตะลุงแกะสลัก : งานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านภาคใต้ ใช้หนังวัวแกะสลักเป็นตัวละครหนังตะลุงสำหรับเป็นของที่ระลึกหรือของตกแต่ง

8) ปลาดุกร้า : ปลาดุกหมักเกลือและตากแห้งสูตรโบราณของเมืองนครฯ รสชาติเค็มกำลังดี

9) พริกแกงใต้ (เครื่องแกงเมืองนคร) : เครื่องแกงส้ม เครื่องแกงกะทิ และเครื่องแกงคั่วกลิ้งโขลกสดหอมสมุนไพรใต้แท้

10) ผลิตภัณฑ์สมุนไพรพื้นบ้าน (เช่น สบู่มังคุดคีรีวง, ฟ้าทะลายโจร) : แปรรูปจากผลไม้และพืชสมุนไพรท้องถิ่น โดยเฉพาะจากหมู่บ้านคีรีวงซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช (ตุลาคม 2569)

1.8 โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบ้านวังหอน หมู่ที่ 5 ตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความเชื่อมโยงกับภาคการเกษตร โดยเน้นการต่อยอดวิถีเกษตรชุมชนสู่งานท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ นำวิถีชีวิตชาวสวนยางพารา สวนผลไม้ และการทำเกษตรผสมผสาน มาสร้างจุดขายให้ท่องเที่ยวสัมผัสธรรมชาติ และมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP เกษตรแปรรูป ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรในท้องถิ่น (เช่น สมุนไพร ทุเรียน ผลไม้ตามฤดูกาล) เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าให้สินค้าเกษตร นอกจากนี้ยังเป็นศูนย์เรียนรู้และท่องเที่ยวเชิงเกษตร เปิดสวนเกษตรและพื้นที่ธรรมชาติ เช่น การล่องแพไม้ไผ่ เชื่อมโยงกับสายน้ำและป่าสวนยาง โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ร่วมกับหน่วยงานภาคเกษตร บูรณาการในการให้ความรู้ด้านการทำเกษตรปลอดภัย ปรับปรุงคุณภาพผลผลิต และเชื่อมโยงตลาดเกษตรกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เป็นการสร้างรายได้เสริมให้เกษตรกร ช่วยเปลี่ยนจากผู้ผลิตสินค้าเกษตรเพียงอย่างเดียว มาเป็นผู้ให้บริการการท่องเที่ยว ลดความเสี่ยงจากราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ
ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช

1.9 องค์กรและเครือข่ายภาคการเกษตร

1.9.1 สหกรณ์การเกษตร

1) จำนวนสหกรณ์การเกษตรในจังหวัด 140 สหกรณ์ สมาชิก 118,902 ราย
2) การจัดชั้นมาตรฐานคุณภาพสหกรณ์ในจังหวัด
   2.1) ชั้น 1 จำนวน 55 สหกรณ์
   2.2) ชั้น 2 จำนวน 35 สหกรณ์
   2.3) ชั้น 3 จำนวน 48 สหกรณ์
3) มูลค่าธุรกิจสหกรณ์ 25,565,372,181.69 บาท

หมายเหตุ: มีสหกรณ์ที่ประเมินความเข้มแข็ง 138 สหกรณ์ เนื่องจากสหกรณ์จัดตั้งใหม่ดำเนินกิจการไม่ครบ 2 ปีบัญชี ไม่เข้าหลักเกณฑ์การประเมินฯ จำนวน 2 แห่ง

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.9.2 กลุ่มเกษตรกร

1) จำนวนกลุ่มเกษตรกรในจังหวัด 81 กลุ่ม สมาชิก 6,673 ราย
2) การประเมินความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัด
   (1) ระดับชั้น 1 จำนวน 3 กลุ่ม
   (2) ระดับชั้น 2 จำนวน 2 กลุ่ม
   (3) ระดับชั้น 3 จำนวน 76 กลุ่ม
3) มูลค่าธุรกิจกลุ่มเกษตรกร 326,955,491.56 บาท

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.9.3 วิสาหกิจชุมชน

1) จำนวนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัด 1,135 กลุ่ม สมาชิก 21,979 ราย

2) การประเมินศักยภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัด

(1) ดี จำนวน 454 กลุ่ม

(2) ปานกลาง จำนวน 523 กลุ่ม

(3) ปรับปรุง จำนวน 45 กลุ่ม

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช

1.9.4 กลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

จำนวนกลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในจังหวัด 354 กลุ่ม สมาชิก 5,601 ราย แบ่งเป็น

(1) กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร จำนวน 113 กลุ่ม สมาชิก 1,642 ราย

(2) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน 121 กลุ่ม สมาชิก 1,519 ราย

(3) กลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน 120 กลุ่ม สมาชิก 2,440 ราย

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช

1.9.5 อาสาสมัครเกษตร

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ทั้ง 23 อำเภอ โดยประกอบด้วย ครูบัญชีอาสา หมอดินอาสา ประมงอาสา เศรษฐกิจการเกษตรอาสา ครูยางอาสา อาสาสมัครปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม อาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์จังหวัด อาสาปศุสัตว์ อาสาสมัครฝนหลวง อาสาสมัครสหกรณ์ อาสาสมัครชลประทาน ชาวนาอาสา เกษตรหมู่บ้าน สารวัตรอาสา หม่อนไหมอาสา และ Q อาสา มีจำนวนรวมสาขา (นับซ้ำ) 5,961 ราย รวมบุคคล (ไม่นับซ้ำ) 5,100 ราย ดังนี้

ตารางที่ 5 ประเภทอาสาสมัครเกษตร

ลำดับ	ประเภทอาสาสมัครเกษตร	จำนวน (ราย)
1	ครูบัญชีอาสา	147
2	หมอดินอาสา	1,767
3	ประมงอาสา	42
4	เศรษฐกิจการเกษตรอาสา	25
5	ครูยางอาสา	200
6	อาสาสมัครปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	139
7	อาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์	-
8	อาสาปศุสัตว์	674
9	อาสาสมัครฝนหลวง	92
10	อาสาสมัครสหกรณ์	84
11	อาสาสมัครชลประทาน	133
12	ชาวนาอาสา	7
13	เกษตรหมู่บ้าน	2,431
14	สารวัตรเกษตรอาสา	195

ลำดับ	ประเภทอาสาสมัครเกษตร	จำนวน (ราย)
15	หม่อนไหมอาสา	1
16	Q อาสา	24
	รวมสาขา (นับซ้ำ)	**5,961**
	รวมบุคคล (ไม่นำซ้ำ)	**5,100**

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช

2. ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัด

2.1 พื้นที่การทำเกษตรอินทรีย์ รวม 251.40 ไร่ เกษตรกร 40 ราย 44 แปลง รับรองแล้ว 230.35 ไร่ เกษตรกร 35 ราย 39 แปลง รายละเอียดดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัด

ลำดับ	ชนิดสินค้า	เกษตรกร (ราย)	แปลง	ฟาร์ม	พื้นที่ (ไร่)
1	สินค้า ข้าว				
	ข้าว T1 (เตรียมความพร้อม)	-	-	-	-
	ข้าว T2 (ปรับเปลี่ยน)	-	-	-	-
	รับรองแล้ว	-	-	-	-
2	พืช				
	เตรียมความพร้อม	-	-	-	-
	ปรับเปลี่ยน	5	5	-	21.05
	รับรองแล้ว	34	38	-	226.52
3	ประมง				
	เตรียมความพร้อม	-	-	-	-
	ปรับเปลี่ยน	-	-	-	-
	รับรองแล้ว	-	-	-	-
4	ปศุสัตว์ (ระบบการผลิตพืชอาหารสัตว์อินทรีย์) - มันสำปะหลังอินทรีย์				
	เตรียมความพร้อม	-	-	-	-
	ปรับเปลี่ยน	-	-	-	-
	รับรองแล้ว	1	1	-	3.83
รวมพื้นที่เกษตรอินทรีย์ที่รับรองแล้วทั้งสิ้น		**40**	**44**	**-**	**251.40**

ที่มา: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครศรีธรรมราช, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราช, ศูนย์วิจัยข้าวจังหวัดนครศรีธรรมราช

2.2 การรับรอง GAP ด้านข้าว พืช ประมง และปศุสัตว์ ด้านข้าว เกษตรกร จำนวน 1 ราย 1 แปลง พื้นที่ 2 ไร่ พืชอื่นๆ เกษตรกร จำนวน 22,748 ราย 27,310 แปลง พื้นที่ 135,095.60 ไร่ ด้านประมง เกษตรกร จำนวน 968 ราย พื้นที่ 6,025.10 ไร่ และด้านปศุสัตว์ เกษตรกร จำนวน 357 ราย 357 ฟาร์ม รายละเอียดดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 การรับรอง GAP ด้านข้าว พืช ประมง และปศุสัตว์

ลำดับ	ชนิดสินค้า	เกษตรกร (ราย)	แปลง	ฟาร์ม	พื้นที่ (ไร่)
1	พืช	22,748	27,310	-	135,095.60
2	ข้าว	1	1	-	2.00
3	ประมง	968	-	968	6,025.10
4	ปศุสัตว์	357	-	357	2,371.00

ที่มา: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครศรีธรรมราช, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราช, ศูนย์วิจัยข้าวจังหวัดนครศรีธรรมราช, สำนักงานประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช

3. งบประมาณ ปี 2569 รวมทั้งสิ้น 946,361,509.16 ล้านบาท

3.1 งบประมาณของส่วนราชการต้นสังกัด (Function Base)

งบประมาณรวมทั้งสิ้น 878,119,907.16 บาท ผลการเบิกจ่าย 873,096,732.23 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.43

3.2 งบประมาณจังหวัด (Area Base)

งบประมาณรวมทั้งสิ้น - บาท ผลการเบิกจ่าย - ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ –

3.3 งบประมาณอื่น ๆ

งบประมาณรวมทั้งสิ้น 68,241,602 บาท ผลการเบิกจ่าย 64,075,392.96 บาท คิดเป็นร้อยละ 93.89

หมายเหตุ : งบประมาณ ปี พ.ศ. 2570 อยู่ระหว่างรอแจ้งการจัดสรรงบประมาณ/โครงการจากกรมต้นสังกัด

4. ผลการดำเนินงานโครงการสำคัญ (Agenda) (สรุปโดยย่อ)

4.1 โครงการสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง 1 ท้องถิ่น 1 สินค้าเกษตรมูลค่าสูง

1) งบประมาณรวม 100,000 บาท ผลการเบิกจ่าย 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 100 จำแนกเป็น งบดำเนินงาน 100,000 บาท งบลงทุน - บาท งบรายจ่าย - บาท

2) เป้าหมายรวม 10 ท้องถิ่น โดยเป็นพื้นที่ดำเนินการต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2567 และ 2568 จำนวน 7 ท้องถิ่น และท้องถิ่นที่คัดเลือกใหม่ในปี 2569 จำนวน 3 ท้องถิ่น ผลสำเร็จที่สำคัญ กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น จากการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงในระบบที่มีความปลอดภัยได้มาตรฐาน สามารถสร้างรายได้และมีแผนพัฒนารายสินค้าของท้องถิ่น และสินค้าเกษตรมูลค่าสูงสามารถแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรที่สอดคล้องกับศักยภาพ การผลิตของเกษตรกรในพื้นที่ระดับท้องถิ่นได้

4.2 โครงการจัดเก็บข้อมูลด้านการเกษตรในระดับพื้นที่

กิจกรรม : การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน

1) งบประมาณรวม 82,800 บาท ผลการเบิกจ่าย 82,800 บาท คิดเป็นร้อยละ 100 จำแนกเป็น งบดำเนินงาน - บาท งบลงทุน - บาท งบรายจ่ายอื่น 100,000 บาท

2) เป้าหมายรวม 23 อำเภอ ผลสำเร็จที่สำคัญ คือ การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับระดับหมู่บ้าน ทั้ง 23 อำเภอ แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุน และได้ผลักดัน โครงการพัฒนาศักยภาพการแปรรูป การพัฒนาผลิตภัณฑ์บรรจุภัณฑ์ และเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ซึ่งคัดเลือกจากหมู่บ้านที่มีความต้องการด้านการแปรรูป ในปี 2569 วงเงินงบประมาณ 214,000 บาท เข้าสู่แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2571 - 2575) และเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราชมาดำเนินโครงการดังกล่าวด้วย โดยในปี 2569 องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้จัดทำโครงการฝึกอบรมพัฒนาทักษะด้านอาชีพ องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช กิจกรรมพัฒนาศักยภาพการแปรรูป การพัฒนาผลิตภัณฑ์บรรจุภัณฑ์ และเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรมูลค่าสูง วงเงินงบประมาณ 150,000 บาท เพื่อสนับสนุนหมู่บ้านที่มีความต้องการในการแปรรูป เมื่อปี 2568 ด้วย

หมายเหตุ: ข้อมูลผลการดำเนินงานโครงการสำคัญ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

5. สถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ

5.1 ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร

โครงสร้างการผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2569 ประกอบด้วย สาขาพืช ซึ่งมีสัดส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.08 ของผลิตภัณฑ์มวลรวม ภาคเกษตร หรือ GPP เกษตร รองลงมา คือ สาขาประมง สาขาปศุสัตว์ สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้ คิดเป็นร้อยละ 36.34 6.27 0.25 และ 0.06 ตามลำดับ

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรไตรมาส 2 ปี 2569 ขยายตัวร้อยละ 1.9 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา จากสาขาพืชเป็นหลัก ซึ่งขยายตัวร้อยละ 2.3 และประมงขยายตัวร้อยละ 1.5 ในขณะที่สาขาปศุสัตว์หดตัวร้อยละ 0.7 สาขาบริการทางการเกษตรหดตัวร้อยละ 0.03 และสาขาป่าไม้หดตัวร้อยละ 0.01 ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร ได้แก่ เกษตรกรมีการดูแลตัดแต่งกิ่งให้โปร่งเพื่อลดโรคและแมลง ใส่ปุ๋ยบำรุงตามระยะการเติบโต และบริหารจัดการให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ

1) สาขาพืช (2.3%) เนื่องจากเกษตรกรมีการดูแลตัดแต่งกิ่งให้โปร่งเพื่อลดโรคและแมลง ใส่ปุ๋ยบำรุงตามระยะการเติบโต และบริหารจัดการให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ ประกอบกับกับเนื้อที่ให้ผลปีแรกของทุเรียน และมะพร้าวเพิ่มขึ้น ส่งผลให้สาขาพืชขยายตัว

2) สาขาประมง (1.5%) เมื่อจากสภาพแวดล้อมโดยรวมเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของกุ้งเพาะเลี้ยง ทำให้อัตราการรอดสูงและกุ้งเติบโตได้ดี ประกอบกับการจัดการฟาร์มและการควบคุมโรคมีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งผลให้สาขาประมงขยายตัว

3) สาขาปศุสัตว์ (-0.7%) เนื่องจากราคามีความผันผวน ประกอบกับต้นทุนการจัดการฟาร์มและค่าสาธารณูปโภคมีแนวโน้มสูงขึ้น เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าอาหาร และค่าสารชีวภัณฑ์ต่าง ๆ ทำให้เกษตรกรรายย่อยชะลอการเลี้ยงลูกร ไก่เนื้อ และโคเนื้อ ส่งผลให้สาขาปศุสัตว์

4) สาขาบริการทางการเกษตร (-0.03%) เนื่องจากการจ้างบริการไถเตรียมดินและบริการทางการเกษตรลดลง โดยเฉพาะกิจกรรมการตัดโค่นไม้ยางพาราและการเตรียมดินเพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจ ส่งผลให้สาขาบริการทางการเกษตรหดตัวเล็กน้อย

5) สาขาป่าไม้ (-0.01%) เนื่องจากผลผลิตและราคายางพาราอยู่ในเกณฑ์ดี ทำให้เกษตรกรชะลอการโค่นไม้ยาง ส่งผลให้สาขาป่าไม้หดตัวเล็กน้อย

- ปัจจัยสนับสนุนที่มีผลต่อภาคเกษตร

1) แหล่งน้ำที่สำคัญ ได้แก่ โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ่างเก็บน้ำกะทูน อ่างเก็บน้ำคลองสังข์ อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส อ่างเก็บน้ำคลองดินแดง และอ่างเก็บน้ำเสม็ดจวน

2) การขับเคลื่อนโยบาย มาตรการ และโครงการช่วยเหลือเกษตรกรด้านต่าง ๆ ของภาครัฐอย่างต่อเนื่อง เช่น โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร

3) มาตรฐานสินค้าเกษตร ได้แก่ GAP และ RSPO รวมถึงสินค้า OTOP ของกลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน สร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภค และขยายโอกาสทางการตลาด

4) การบริหารจัดการฟาร์มโดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรกลทางการเกษตร เช่น โดรนพ่นปุ๋ยหรือพ่นยา และการใช้ระบบน้ำสปริงเกอร์

5) การรวมกลุ่มจำหน่ายสินค้าเกษตรแบบประมูล เช่น มังคุด ซึ่งได้ราคาดีกว่าการจำหน่ายในตลาดทั่วไป

- ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อภาคเกษตร

1) การระบาดของศัตรูพืชและโรคพืช ได้แก่ มะพร้าว พบการระบาดของหนอนหัวดำ แมลงดำหนาม และด้วงแรด ปาล์มน้ำมัน พบโรคลำต้นเน่าจากเชื้อราแกโนเดอร์มา ทุเรียน พบโรครากเน่าโคนเน่า

2) ราคาปัจจัยการผลิต ได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิง ปุ๋ยเคมี และอาหารสัตว์ ยังคงอยู่ในระดับสูง

- ข้อเสนอแนะ

ภาครัฐ

1) ส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานภายในแปลงเกษตร เช่น คันล้อมคูระบายน้ำ และฝายชะลอน้ำ

2) ส่งเสริมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกร

3) ส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาด เช่น การจำหน่ายสินค้าเกษตรแบบประมูล

4) สนับสนุนให้เกษตรกรรายย่อยรวมตัวกันเพื่อบริหารจัดการพื้นที่ผลิตสินค้าชนิดเดียวกัน ซึ่งจะช่วยลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และเพิ่มอำนาจการต่อรอง

5) ส่งเสริมให้เกษตรกรพัฒนาเป็นเกษตรกรมืออาชีพ เช่น Smart Farmer และ Young Smart Farmer เพิ่มมากขึ้น

6) ส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานและกฎระเบียบ เช่น GAP, EUDR และกฎระเบียบด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS) ให้แก่เกษตรกร

เกษตรกร

1) ควรเฝ้าระวังสถานการณ์ภัยพิบัติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อใช้ในการวางแผนการผลิตสินค้าเกษตร

2) ควรวางแผนบริหารจัดการต้นทุนและการผลิต เพื่อรับมือกับวิกฤตการณ์ต่าง ๆ เช่น สงคราม

3) ควรเตรียมความพร้อมและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานและกฎระเบียบ เช่น GAP, EUDR และกฎระเบียบด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS)

5.2 สินค้าเกษตรที่สำคัญ

1) ยางพารา พื้นที่เพาะปลูก 1,800,441 ไร่ เนื้อที่กรีดได้ 1,728,843 ไร่ คาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาด ในช่วงเดือน มกราคม - ธันวาคม จำนวน 390,719 ตัน คิดเป็นร้อยละ 100 ของผลผลิตในรอบการผลิต ผลผลิตต่อไร่ 226 กิโลกรัม รายละเอียดดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 การคาดการณ์ผลผลิตยางพารา ที่จะออกสู่ตลาด

เดือน	ปี พ.ศ. 2569											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ผลผลิต (ตัน)	50,671	34,627	13,353	11,082	19,028	30,750	33,768	38,554	38,588	38,017	34,730	47,551

2) ปาล์มน้ำมัน พื้นที่เพาะปลูก 777,889 ไร่ เนื้อที่ให้ผล 722,410 ไร่ คาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาดในช่วงเดือน มกราคม - ธันวาคม จำนวน 2,519,766 ตัน คิดเป็นร้อยละ 100 ของผลผลิตในรอบการผลิต ผลผลิตต่อไร่ 3,488 กิโลกรัม รายละเอียดดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 การคาดการณ์ผลผลิตปาล์มน้ำมัน ที่จะออกสู่ตลาด

เดือน	ปี พ.ศ. 2569											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ผลผลิต (ตัน)	179,407	195,534	235,346	228,795	231,567	210,148	193,266	210,904	222,243	231,315	204,353	176,888

3) ทุเรียน พื้นที่เพาะปลูก 137,283 ไร่ เนื้อที่ให้ผล 94,841 ไร่ คาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาดในช่วงเดือน มกราคม - ธันวาคม จำนวน 124,263 ตัน คิดเป็นร้อยละ 100 ของผลผลิตในรอบการผลิต ผลผลิตต่อไร่ 1,310 กิโลกรัม รายละเอียดดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 การคาดการณ์ผลผลิตทุเรียน ที่จะออกสู่ตลาด

เดือน	ปี พ.ศ. 2569											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ผลผลิต ตัน)	14,128	6,800	1,222	21	21	7,776	23,914	14,848	5,302	6,001	18,931	25,299

4) มังคุด พื้นที่เพาะปลูก 98,432 ไร่ เนื้อที่ให้ผล 94,049 ไร่ คาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาดในช่วงเดือน กรกฎาคม - กันยายน จำนวน 49,091 ตัน คิดเป็นร้อยละ 84.09 ของผลผลิตในรอบการผลิต ผลผลิตต่อไร่ 522 กิโลกรัม รายละเอียดดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 การคาดการณ์ผลผลิตมังคุด ที่จะออกสู่ตลาด

เดือน	ปี พ.ศ. 2569											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ผลผลิต (ตัน)	788	633	228	-	331	1,340	9,136	19,373	8,438	4,329	2,067	2,428

5) เงาะ พื้นที่เพาะปลูก 12,112 ไร่ เนื้อที่ให้ผล 11,750 ไร่ คาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาดในช่วงเดือนกรกฎาคม - กันยายน จำนวน 6,497 ตัน คิดเป็นร้อยละ 75.92 ของผลผลิตในรอบการผลิต ผลผลิตต่อไร่ 553 กิโลกรัม รายละเอียดดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 การคาดการณ์ผลผลิตเงาะ ที่จะออกสู่ตลาด

เดือน	ปี พ.ศ. 2569											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ผลผลิต (ตัน)	99	47	-	-	-	-	1,044	2,158	1,730	215	597	607

6) ลองกอง พื้นที่เพาะปลูก 7,330 ไร่ เนื้อที่ให้ผล 7,326 ไร่ คาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาดในช่วงเดือนกันยายน - ตุลาคม จำนวน 689 ตัน คิดเป็นร้อยละ 85.35 ของผลผลิตในรอบการผลิต ผลผลิตต่อไร่ 94 กิโลกรัม รายละเอียดดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 การคาดการณ์ผลผลิตลองกอง ที่จะออกสู่ตลาด

เดือน	ปี พ.ศ. 2569											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ผลผลิต (ตัน)	6	6	7	1	-	-	-	14	256	332	41	26

7) มะพร้าวผลแก่ พื้นที่เพาะปลูก 64,955 ไร่ เนื้อที่ให้ผล 62,159 ไร่ คาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาดในช่วงเดือนมกราคม - ธันวาคม จำนวน 53,643,217 ตัน คิดเป็นร้อยละ 85.35 ของผลผลิตในรอบการผลิต ผลผลิตต่อไร่ 863 กิโลกรัม รายละเอียดดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 การคาดการณ์ผลผลิตมะพร้าวผลแก่ ที่จะออกสู่ตลาด

เดือน	ปี พ.ศ. 2569											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ผลผลิต (ตัน)	3,497,538	3,948,141	4,296,822	5,160,477	5,890,025	6,901,200	5,892,707	5,160,477	3,545,817	3,111,307	2,886,005	3,652,701

8) ข้าวนาปี พื้นที่เพาะปลูก (2569/70) 126,779 ไร่ เนื้อที่ให้ผล 122,444 ไร่ คาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาด ในช่วงเดือนกันยายน 2568 - พฤษภาคม 2569 จำนวน 59,582 ตัน คิดเป็นร้อยละ 100 ของผลผลิตในรอบการผลิต ผลผลิตต่อไร่ 487 กิโลกรัม รายละเอียดดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 การคาดการณ์ผลผลิตข้าวนาปี ที่จะออกสู่ตลาด

เดือน	ปี พ.ศ. 2569										
	ก.ค. 68	ส.ค. 68	ก.ย. 68	ต.ค. 68	พ.ย. 68	ธ.ค. 68	ม.ค. 69	ก.พ. 69	มี.ค. 69	เม.ย. 69	พ.ค. 69
ผลผลิต (ตัน)	-	-	3,013	12,768	5,156	1,567	2,703	12,292	6,953	10,892	4,238

9) ข้าวนาปรัง พื้นที่เพาะปลูก (ปี 2569) 3,988 ไร่ เนื้อที่ให้ผล 3,957 ไร่ คาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ตลาดในช่วงเดือนมิถุนายน - ตุลาคม 2569 จำนวน 1,895 ตัน คิดเป็นร้อยละ 100 ของผลผลิตในรอบการผลิต ผลผลิตต่อไร่ 479 กิโลกรัม รายละเอียดดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 การคาดการณ์ผลผลิตข้าวนาปรัง ที่จะออกสู่ตลาด

เดือน	ปี พ.ศ. 2569											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ผลผลิต ตัน)	-	-	-	-	-	73	124	296	1,193	209	-	-

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8

6. สถานการณ์และการช่วยเหลือภัยพิบัติด้านเกษตร

6.1 รายงานสถานการณ์น้ำประจำวัน (วันที่ 29 ตุลาคม 2569 เวลา 07.00 น.)

1) ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ (อ่างเก็บน้ำที่มีความจุมากกว่า 1.00 ล้านลูกบาศก์เมตร)

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีอ่างเก็บน้ำที่มีความจุมากกว่า 1.00 ล้านลูกบาศก์เมตร จำนวน 5 อ่างเก็บน้ำ มีความจุรวม 254.78 ล้านลูกบาศก์เมตร ปัจจุบันเก็บกักน้ำ รวม 101.21 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 39.72 ความจุทั้งหมด

2) สรุปแนวโน้มสถานการณ์

จังหวัดนครศรีธรรมราชมีปริมาณฝนสะสมเฉลี่ยรายปี 2,701.10 มม.

ปริมาณฝนสะสม ปี 2569 รวมถึงปัจจุบัน 1,306.70 มม.

พื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก พื้นที่ต้นน้ำแม่น้ำตาปี พื้นที่ต้นน้ำแม่น้ำตรัง ปัจจุบันมีฝนตกในบางพื้นที่ ทำให้ระดับน้ำในลำน้ำธรรมชาติสายต่าง ๆ ส่วนใหญ่ระดับน้ำต่ำกว่าตลิ่ง ปัจจุบันทางกรมชลประทานได้เฝ้าติดตามสถานการณ์ภัยแล้งอย่างใกล้ชิด โดยได้บริหารจัดการน้ำในเขตพื้นที่ชลประทานจากอ่างเก็บน้ำขนาดกลางทั้ง 5 แห่ง ได้อย่างเพียงพอ เป็นธรรมและทั่วถึง พร้อมทั้งดำเนินการติดตั้งเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ตามจุดต่างๆ เพื่อช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง

3) รองรับสถานการณ์ภัยแล้ง การให้ความช่วยเหลือ ด้านเครื่องจักร-เครื่องมือ

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีพื้นที่ทั้งสิ้น 6,214,064 ไร่ เป็นพื้นที่การเกษตร 3,062,459 ไร่ อยู่ในเขตพื้นที่ชลประทาน 719,443 ไร่ นอกเขตพื้นที่ชลประทาน 2,343,016 ไร่

กรมชลประทาน โดยสำนักงานชลประทานที่ 15 ได้ดำเนินการติดตั้งเครื่องสูบน้ำ จำนวนทั้งหมด 21 เครื่อง ดังนี้

- ช่วยเหลือข้าวนาปี ต้นฤดู จำนวน 4 เครื่อง
- ช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรฤดูแล้ง จำนวน 3 เครื่อง
- ช่วยเหลือพื้นที่งานก่อสร้าง จำนวน 2 เครื่อง
- ช่วยเหลือพื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง จำนวน 12 เครื่อง

6.2 ผลการเฝ้าระวังโรคและแมลงศัตรูสำคัญ

6.2.1 สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช รายงานสถานการณ์การระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชที่สำคัญ ตามระบบรายงานสถานการณ์โรคระบาดของกรมส่งเสริมการเกษตร ดังนี้

1) มะพร้าว

1.1) หนอนหัวดำมะพร้าว พื้นที่การระบาด 339 ไร่ จำนวนเกษตรกร 127 ราย ในพื้นที่อำเภอเชียรใหญ่ ท่าศาลา ทุ่งสง สิชล ขนอม และอำเภอหัวไทร

แนวทางแก้ไข ตัดทางมะพร้าวเผาไฟ ฉีดยาเข้าลำต้นในมะพร้าวสูงเกิน 12 เมตร และปล่อยแตนเบียน

1.2) แมลงดำหนาม พื้นที่การระบาด 343.5 ไร่ จำนวนเกษตรกร 142 ราย ในพื้นที่อำเภอเชียรใหญ่ ท่าศาลา ทุ่งสง ปากพนัง สิชล ขนอม หัวไทร และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ

แนวทางแก้ไข ปล่อยแตนเบียน ปล่อยแมลงหางหนีบ หรือฉีดยาเข้าลำต้น

1.3) ด้วงแรด พื้นที่การระบาด 312 ไร่ จำนวนเกษตรกร 209 ราย ในพื้นที่อำเภอเชียรใหญ่ เมืองนครศรีธรรมราช ท่าศาลา สิชล และอำเภอขนอม

แนวทางแก้ไข ให้คำแนะนำในการใส่ปุ๋ยมูลสัตว์ และทำลายตัวหนอนโดยใช้เชื้อราเมตตาไรเซียม และกำจัดตัวเต็มวัยโดยใช้ฟีโรโมน

2) ปาล์มน้ำมัน

2.1) โรคลำต้นเน่า (กาโนเดอม่า) พื้นที่การระบาด 334.3 ไร่ จำนวนเกษตรกร 89 ราย ในพื้นที่อำเภอเชียรใหญ่ ชะอวด ทุ่งสง ทุ่งใหญ่ ปากพนัง สิชล และอำเภอหัวไทร

แนวทางแก้ไข สำรวจต้นปาล์มอย่างสม่ำเสมอ ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาควบคุม หรือสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา

2.2) ด้วงแรด พื้นที่การระบาด 219 ไร่ จำนวนเกษตรกร 110 ราย ในพื้นที่อำเภอเชียรใหญ่ ทุ่งสง ทุ่งใหญ่ สิชล ขนอม และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ (แนวทางแก้ไขเหมือนในมะพร้าว)

3) ทุเรียน

3.1) เพลี้ยไก่แจ้ พื้นที่การระบาด 63 ไร่ จำนวนเกษตรกร 40 ราย ในพื้นที่อำเภอทุ่งสง ขนอม บางขัน และอำเภอนบพิตำ

3.2) โรครากเน่าโคนเน่า พื้นที่การระบาด 168 ไร่ จำนวนเกษตรกร 110 ราย ในพื้นที่อำเภอสิชล ทุ่งใหญ่ และอำเภอนบพิตำ

แนวทางแก้ไข สร้างการรับรู้แก่เกษตรกร แจ้งเตือนภัยการระบาด ส่งเสริมการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาอย่างต่อเนื่อง

6.2.2 สำนักงานประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช รายงานผลการดำเนินงานโครงการภายใต้การแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของปลาหมอคางดำ ในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีงบประมาณ 2569 ดังนี้

1) กิจกรรมส่งเสริมพันธุ์ปูขาว

ส่งมอบพันธุ์ปูขาวให้เกตรกรที่อยู่ในพื้นที่แพร่ระบาดของปลาหมอคางดำ ในพื้นที่อำเภอหัวไทร จำนวน 4 ราย ณ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงปูขาวปลอดภัยลุ่มน้ำปากพนัง ตำบลกำแพงเพชร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

2) กิจกรรมปล่อยปลาผู้ล่า ดำเนินการ จำนวน 2 ครั้ง สามารถปล่อยปลาผู้ล่าดำได้รวมทั้งสิ้น 20,000 กิโลกรัม

- วันที่ 14 ตุลาคม 2569 ปล่อยปลากะพงขาว 10,000 ตัว ลงสู่แม่น้ำปากพนัง
- วันที่ 16 ตุลาคม 2569 ปล่อยปลากะพงขาว 10,000 ตัว ในคลองคลองวัดบ้านด่าน

6.3 การช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ

รายงานความก้าวหน้าการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร ตามมติคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัดนครศรีธรรมราช (ก.ช.ภ.จ.นศ) ดังนี้

ด้านพืช เหตุไฟป่า/หมอกควัน เกษตรกรขอรับความช่วยเหลือ 6 ราย พื้นที่เสียหายไม้ผลและไม้ยืนต้น 36 ไร่ มูลค่าความเสียหาย 234,600 บาท (สองแสนสามหมื่นสี่พันหกร้อยบาทถ้วน) ซึ่งเกษตรกรทั้ง 6 ราย ได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรและปรับปรุงเกษตรกรก่อนเกิดภัยเรียบร้อยแล้ว

ตารางที่ 17 รายงานความก้าวหน้าการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร ตามมติคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัดนครศรีธรรมราช (ก.ช.ภ.จ.นศ)

ลำดับ	อำเภอ	ความเสียหายพืชที่เสียหายจนไม่สามารถฟื้นฟูหรือเยียวยากลับสู่สภาพเดิมได้ (หลักเกณฑ์วิถีปฏิบัติปลีกย่อย ข้อ 5.1.1)					ความเสียหายผลไม้ยืนต้นที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติทำให้พืชชะงัก การเจริญเติบโตแต่ไม่ตายและยังอยู่ในสภาพฟื้นฟูกลับสู่สภาพเดิมได้ หรือผลผลิตได้รับผลกระทบจนเสียหาย (หลักเกณฑ์วิถีปฏิบัติปลีกย่อย ข้อ 5.1.2)		วงเงินช่วยเหลือ (บาท)
		ข้าว	พืชไร่/พืชผัก	ไม้ผลไม้ยืนต้น/อื่นๆ	รวมทุกพืช				
		ไร่	ไร่	ไร่	ไร่	ราย	ไร่	ราย	
1	ชะอวด	-	-	33	33	3	-	-	224,400.00
2	เชียรใหญ่	-	-	-	-	-	3	3	10,200.00

ที่มา : ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดนครศรีธรรมราช
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช ข้อมูล ณ วันที่ 10 กันยายน 2569

7. ปัญหา/ข้อเรียกร้องที่เกิดขึ้นในจังหวัด/แนวทางแก้ไข

7.1 ปัญหาที่ดินทำกิน

- ไม่มี -

7.2 ปัญหาหนี้สิน

การดำเนินงานการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร ภายใต้งานกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

1) การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานกองทุนหมุนเวียนฯ

- สื่อวิทยุ รายการเกษตรสร้างสุข ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดนครศรีธรรมราช FM 93.50 และสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดนครศรีธรรมราช
- ผ่านช่องทาง Line Application , Facebook สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 4 ครั้ง
- แผนประชาสัมพันธ์ผ่าน จอ LED ของจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 12 เดือน

2) จำนวนผู้มาติดต่อให้คำปรึกษา

- ระดับจังหวัด จำนวน 5 ราย
- ระดับอำเภอ จำนวน 2 ราย

3) รับเรื่องการขอกู้เงินกองทุนหมุนเวียน ฯ

- ระดับจังหวัด จำนวน 3 ราย
- ระดับอำเภอ จำนวน 2 ราย

4) การส่งเอกสารวิเคราะห์คำขอกู้

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช รับคำร้องและส่งเรื่องให้สำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เพื่อวิเคราะห์คำขอกู้ประเมินหลักทรัพย์ และประมาณการกระแสเงินสดในการชำระหนี้ จำนวน 3 ราย

5) การประชุมพิจารณาอนุมัติเงินกู้

การประชุมคณะอนุกรรมการบริหารกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน ส่วนอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ครั้งที่ 1/2569 เพื่อพิจารณาอนุมัติเงินกู้ จำนวน 1 ราย วงเงิน 220,000 บาท (สองแสนสองหมื่นบาทถ้วน)

8. ปัญหาอุปสรรค/ความเสี่ยง/ความท้าทาย ต่อการปฏิบัติราชการด้านการเกษตรของจังหวัด และข้อเสนอวิธีการลดความเสี่ยง

8.1 ความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ฝนตกหนัก น้ำท่วม ดินถล่มในพื้นที่เสี่ยง และการขาดแคลนน้ำในบางช่วง ระบบส่งน้ำและระบายน้ำบางแห่งอาจมีข้อจำกัดด้านประสิทธิภาพการบำรุงรักษา สร้างความเสียหายต่อพืชผล ปศุสัตว์ ประมง และโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร

ข้อเสนอวิธีการลดความเสี่ยง จัดทำและปรับปรุงแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร แผนบริหารจัดการน้ำระดับพื้นที่และลุ่มน้ำ จัดทำแผนที่พื้นที่เสี่ยงและฐานข้อมูลเกษตรกรเชื่อมโยงข้อมูลน้ำกับแผนการผลิตและปฏิทินเพาะปลูก โดยให้เกษตรกรและองค์กรผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการกำหนดแผน เฝ้าระวังและแจ้งเตือนล่วงหน้า ฟื้นฟูแหล่งน้ำ เพิ่มประสิทธิภาพระบบส่งน้ำและระบายน้ำ ส่งเสริมการเก็บกักน้ำในพื้นที่การเกษตรตามความเหมาะสม และสนับสนุนการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

8.2 ต้นทุนการผลิตสูงและราคาสินค้าเกษตรผันผวน ราคาปัจจัยการผลิต ค่าแรง และค่าขนส่งอาจเพิ่มขึ้น ขณะที่ราคายางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล และสินค้าเกษตรอื่น ๆ ได้รับอิทธิพลจากความต้องการของผู้ซื้อในตลาดระดับประเทศและตลาดโลก ซึ่งจังหวัดไม่สามารถควบคุมได้โดยตรง ส่งผลให้รายได้ของเกษตรกรมีความไม่แน่นอน

ข้อเสนอวิธีการลดความเสี่ยง ส่งเสริมการลดต้นทุนด้วยการใช้ปัจจัยการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ การรวมกลุ่มเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและจัดซื้อร่วมกัน การใช้ปุ๋ยตามผลวิเคราะห์ดิน การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับตลาด เชื่อมโยงผู้ผลิตกับผู้ซื้อโดยตรง พร้อมสนับสนุนการพัฒนาสินค้ามูลค่าสูง การแปรรูป และการเพิ่มช่องทางจำหน่าย

8.3 ข้อจำกัดด้านมาตรฐาน คุณภาพ และการเข้าถึงตลาด เกษตรกรบางส่วนอาจยังไม่สามารถพัฒนาคุณภาพสินค้าให้สม่ำเสมอหรือปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านมาตรฐานและการตรวจสอบย้อนกลับของตลาดได้ครบถ้วน

ข้อเสนอวิธีการลดความเสี่ยง ส่งเสริมการรับรองมาตรฐานที่เหมาะสม เช่น GAP และมาตรฐานสินค้าเฉพาะด้าน สนับสนุนระบบตรวจสอบย้อนกลับ การรวมกลุ่มผลิต การเชื่อมโยงผู้ซื้อ ตลอดจนพัฒนาสินค้าอัตลักษณ์และสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

8.4 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างแรงงานและความพร้อมด้านเทคโนโลยี เกษตรกรสูงวัย การขาดแคลนแรงงาน และความแตกต่างด้านทักษะดิจิทัล อาจทำให้การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเป็นไปอย่างจำกัด

ข้อเสนอวิธีการลดความเสี่ยง พัฒนาทักษะเกษตรกรและคนรุ่นใหม่ ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลและเทคโนโลยีที่เหมาะสม สนับสนุนบริการเครื่องจักรกลร่วมกัน พัฒนาศูนย์เรียนรู้หรือแปลงต้นแบบในพื้นที่ และพัฒนาระบบให้คำปรึกษาแก่เกษตรกรในพื้นที่จริง

8.5 ข้อจำกัดด้านงบประมาณและบุคลากร งบประมาณอาจไม่เพียงพอต่อปัญหาและความต้องการของพื้นที่ ขณะที่บุคลากรมีภาระงานหลายด้าน ทำให้การขับเคลื่อนโครงการและการติดตามผลไม่เป็นไปตามเป้าหมาย

ข้อเสนอวิธีการลดความเสี่ยง จัดลำดับความสำคัญของโครงการตามความจำเป็นและผลกระทบต่อเกษตรกร เชื่อมโยงโครงการกับแหล่งงบประมาณของหน่วยงานต่าง ๆ พัฒนาทักษะบุคลากร และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาสนับสนุนการปฏิบัติงาน

8.6 การบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงาน หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีภารกิจ แผนงาน ตัวชี้วัด และฐานข้อมูลแตกต่างกัน อาจทำให้การดำเนินงานซ้ำซ้อนและขาดความต่อเนื่อง

ข้อเสนอวิธีการลดความเสี่ยง จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดร่วมกัน กำหนดหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุนให้ชัดเจน พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลาง และติดตามผลการดำเนินงานร่วมกัน

8.7 ข้อจำกัดด้านข้อมูลและการติดตามประเมินผล ข้อมูลการผลิต ต้นทุน รายได้ ความต้องการของเกษตรกร และผลการดำเนินโครงการอาจไม่เป็นปัจจุบันหรือใช้หลักเกณฑ์แตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจและการจัดสรรทรัพยากร

ข้อเสนอวิธีการลดความเสี่ยง กำหนดมาตรฐานข้อมูลร่วมกัน ระบุผู้รับผิดชอบและรอบเวลาปรับปรุงข้อมูล จัดทำระบบติดตามตัวชี้วัดที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายจังหวัด และนำผลการประเมินมาใช้ทบทวนหรือปรับปรุงโครงการอย่างต่อเนื่อง

****

จัดทำข้อมูลโดย
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช
วันที่ 30 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2569